

Til § 43.

Til stk. 1. Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i § 42, stk. 4, og kommissionsudkastets § 42 a, stk. 1.

Til stk. 2. Denne regel indeholder 2 ændringer i forhold til den nugældende regel i § 42, stk. 5 (der gennemførtes ved lov nr. 120 af 17. maj 1956 § 3) og tilsvarende fravigelser af kommissionsudkastets § 42 a, stk. 3:

1) Efter forslaget kræves ikke — som nu — anklagemyndighedens samtykke som forudsætning for, at retten kan afgøre skyldspørgsmålet uden at idømme den prøvelsladte straf eller anden retsfølge. Denne ændring kan vel ikke ventes at få nogen stor praktisk betydning, men principielt må det forekomme rigtigst, at retten har en selvstændig kompetence til at bestemme, at den genindsættelse, som vil blive følgen af domfældelse, er tilstrækkelig reaktion.

2) Efter den gældende bestemmelse skal der i alle tilfælde, hvor der rejses tiltale mod en prøvelsladt, indhentes erklæring fra fængselsnævnet. Denne regel er uhensigtsmæssig, for så vidt som den også omfatter tilfælde, hvor det på forhånd er klart, at domfældelse ikke vil medføre genindsættelse. Reglen om obligatorisk forelæggelse for fængselsnævnet foreslås derfor ophævet, således at forelæggesspørgsmålet kan løses ved praktisk samarbejde mellem nævnet, anklagemyndigheden og retterne.

Til nr. 7.

Efter den gældende bestemmelse i § 50, stk. 2, kan bødestraf idømmes som tillægsstraf til frihedsstraf ved lovovertrædelser, der skyldes vindesyge.

Spørgsmålet om kombination af bødestraf og ubetinget frihedsstraf har navnlig betydning ved visse særlovsovertrædelser, ved hvilke der er opnået eller tilsigtet opnået betydelig fortjeneste, og hvor valget af sanktion kan komme til at stå mellem en meget betydelig bøde og en relativ kort frihedsstraf, jfr. herved de særlige bestemmelser i valutaloven (lov nr. 302 af 21. december 1957 § 19, stk. 2) og skattekontrolloven (lovbekendtgørelse nr. 278 af 25. august 1958 § 13, stk. 4). Tilsvarende bestemmelser savnes bl. a. i told- og afgiftslovgivningen, og det må i det hele antages, at spørgsmålet om kombination af de omhandlede strafarter vanskeligt lader sig løse på konsekvent måde gennem bestemmelser i særlovgivningen.

Den gældende bestemmelse i § 50, stk. 2, er lovteknisk mindre hensigtsmæssig, idet den anvender det vage kriterium „vindesyge“. Endvidere forekommer reglen for begrænset i forhold til behovet for kombination af bøde og frihedsstraf. Dette må

antages at være baggrunden for de nævnte særregler i valutaloven og skattekontrolloven.

Under hensyn hertil foreslås det, at kriteriet „vindesyge“ erstattes med „opnået eller tilsigtet at opnå økonomisk vinding“.

Til nr. 8.

Dagbodsystemet er efter sin udformning praktisk uanvendeligt med hensyn til bøder, der idømmes som tillægsbøder til anden retsfølge. Det er da også fast antaget, at § 51, stk. 1, ikke gælder de i § 50, stk. 2, hjemlede tillægsbøder, jfr. ovenfor under nr. 7. Det er imidlertid fundet rigtigst udtrykkeligt at fastslå, at hverken disse bøder eller andre tillægsbøder skal fastsættes efter dagbodsystemets regler.

Til nr. 9.

Efter den gældende bestemmelse i § 51, stk. 2, kan retten fastsætte bøder for straffelovsovertrædelser som almindelige bøder (i stedet for dagbøder), hvis anvendelse af dagbøder medfører, at bøden bliver væsentlig lavere end rimeligt under hensyn til den ved lovovertrædelser opnåede eller tilsigtede fortjeneste. Den begrænsning, der udtrykkes ved ordene „væsentlig lavere“, er uheldig, og det foreslås derfor, at ordet „væsentlig“ udgår.

Til nr. 10.

Det i § 51, stk. 3, 2. pkt., fastsatte generelle bødeminimum (4 kr.) er nu forældet. Principielt er det rigtigst, at der ikke gælder noget lovbestemt bødeminimum, og det foreslås derfor, at bestemmelsen ophæves.

§ 51, stk. 4, foreslås ophævet som overflødig.

Til nr. 11.

Efter § 54, stk. 2, skal forvandlingsstraf for bøde, der idømmes i forbindelse med frihedsstraf, fastsættes i samme strafart som hovedstraffen. Denne bestemmelse overflødiggøres af den foreslåede bestemmelse i § 90, stk. 1 (forslagets nr. 32) og foreslås derfor ophævet.

Til nr. 12.

I § 55 indeholdes en skala for beregningen af forvandlingsstraffen ved bøder, der er fastsat administrativt. Efter den stigning, der har fundet sted i bødernes størrelse, er denne skala forældet.

Det foreslås nu, at administrative bøder på indtil 300 kr., det vil navnlig sige bøder fastsat ved bødeforelæg efter retsplejelovens § 931, skal afsnes med én dag for hver 30 kr.

Med hensyn til bøder på over 300 kr. foreslås det, at forvandlingsstraffens størrelse skal fastsættes af retten, når spørgsmålet om afsoning bliver aktuelt.